

A galgamácsai Öreg-tölgy

(*Quercus robur*) hirdeti a letűnt korok emlékeit.

A több mint 300 éves korúra taksált famatuzsálem mellmagassági körmérete mára eléri a 640 cm-t, magassága pedig meghaladja a 17 métert. Alsó ágai már földet érnek, melyeket mintegy mankóként használ öreg korára. Nem csoda tehát, hogy boldog emlékű Erzsébet királynénk és férje is gyakran szeretett vadászatok közben megpihenni az említett tisztáson álló idős fa árnyékában, sőt még a kastély emeltetésére is ezt a csodálatos természeti környezetet választották.

A régmúlt időkben mára csak az Öreg-tölgy maradt változatlanul a helyén, amely ma is nagy népszerűségnek örvend. A helyi néprajzban „Mátyás király fája”-ként is emlegetett idős fát napjainkban is sokféle megtiszteltetés éri. Érdemes talán megemlíteni, hogy az elmúlt években a környezetben megrendezett világszintű sportversenyek kapcsán mintegy 40 nemzet több mint 1000 résztvevője személyesen is megcsodálhatta termetét.

De említésre méltó többek közt az a tény is, hogy a 2005. év legnagyobb közönségsikert elért magyar filmjének: a *Magyar vándorok* rendezője, *Herendi Gábor* szintén ezt a helyszínt választotta több jelenet filmszalagra rögzítéséhez. Így sok millió magyar ember emlékezhet rá, amint a képernyőn meg-

elenedett hét vezért álmukból betyárok ébresztik fel az Öreg-tölgy alatt, majd pedig a csúzi-réti tisztáson megidézik a legendás Anglia elleni 6:3-as eredménnyel záruló futballmérkőzést.

Annak ellenére, hogy a mi öreg tölgyfánkat idős korában még ilyen vídám élmények érik, egészségi állapota bizony romlásnak indult már, ami az éveinek számára tekintve talán nem is annyira meglepő.

Függetlenül attól, hogy erdővédelmi szempontból külön tanulmányt lehetne írni a rajta és benne található különböző károsítókról, még életben van, és évről évre bő makkterméssel ajándékozza meg környezetét.

Elgondolkodtató, hogy milyen erős élni akarás és fajfenntartási ösztön van benne, hogy így, ebben a korban szinte minden erejét az új generációra és az öröklődésre fordítja, nem pedig a saját egészségére.

Egy ilyen idős tölgyfának kijár a legnagyobb tisztelet, életére ember nem emelhet kezét! De midőn minden múltandó, egy napon eljön az ő ideje is, amikor a teremő és az anyatermészet úgy dönt, hogy hűvösséget adó árnyékkára már az örök vadászmezőkön lesz szükség... Addig is gondos erdész szakemberek kezei óvják környezetét, hogy ez a nap minél később jöjjön el.

Szöveg: **Csontos Dömötör**
erdőgondnok,
Pilisi Parkerdő Zrt.
Fotók: **Jakab Dorottya,**
Jászberényi Márk

„Pedig királyi vadászkastély volt, noha király sosem járt benne...” A leg-hosszabb ideig uralkodó magyar királyról, Ferencz Józsefről van szó, aki az alkotmányos időszak első építkezéseként királyi vadászkastélyt emeltetett Galgamácsán, a koronázási ajándékként megvett gödöllői uradalomban az 1869-70-es években. Egy, az építkezés költségeit kifogásoló akkori parlamenti interpelláció kapcsán – sértődése miatt – a király soha nem tette be a lábát eme vadászkastélyba annak ellenére, hogy sokat vadászott a galgamácsai királyi erdőgondnokságban.

Az épület által megtestesített királyi pompát – ha az uralkodó nem is – mások sokan élvezték, míg 1944-ben megérkezett a szovjet Vörös Hadsereg, aminek folyományaként az épület 1945-re teljesen megsemmisült. Olyannyira a földdel lett egyenlővé a kastély, hogy napjainkban már semmilyen jel nem utal az egykori építkezés nyomaira. Pusztán a környezetben lévő növényzet fedezhetjük fel a korábbi kastélykertjellegét.

Pest megye északkeleti szegletében kanyargó Galga folyó mentén fekszik Galgamácsa település a Cserhát hegység legdélibb nyúlványánál. A falu északkeleti peremén jobbra a domboldalon keskeny műút vezet az erdőszéli beöblösődéshez, ahol a Pilisi Parkerdő Zrt. Gödöllői Erdészeti vadászházát találjuk az egykori kastélykertben.

Innen kelet felé tovább haladva érhetjük el a Csúzi-rét szép lapos tisztását, melyen egy fedett erdei pihenőhely mellett egy öreg kocsányos tölgy

